

Όταν προπαντός κάνουν θέατρο

Του Νάσου Νικόπουλου

Χωρίς επαρκή φώτα, χωρίς την υπόσχεση θαυμάτων από υπεροπτικές φωτογραφίες ει-
δωλιν που να υπόσχονται υπέρτομες αναχωρή-
σεις, μαγικούς λειψώνες, αποδόσεις υπερβα-
τικών ιδεών, που ως σιντριβάνια νέου φωτός
προδίδουν αυτές τις διάφανες απ' το ψύχος
χειμωνιάτικες νύχτες.

Προπαντός χωρίς βαρύγδουπες ή αισχυντι-
λές σιωπές στον προθάλαμο του θεατρικού
ναού! Απουσία της πρόθεσης αναμένεται
ο ανεπανόλητος, ο μοναδικός λόγος. Πως
παρμονεύει η αποκαθάρσις της ύψιστης
μορφής, η ανάπτυξη του συνολικού σκη-
νικού ύψους.

Τίποτα απ' όλα αυτά που να βιάζει την αχλύ
της θεατρικής αρμονίας, τον αισιόδοξο μου-
σικό ηχο καθώς γιμίζει με κοριακότικο πρωι-
νό φως τα καθαρά δωμάτια του νεοκλασικού
οικήματος, όπου ζουν, φιλοτεχνούν κι ελπί-
ζουν οι άοκνοι κοντοτίεροι του θεατρου ΘΕ-
ΜΕΛΙΟΥ.

Είναι μια αμετακίνητη και βεβαιωνόμενη
αίσθηση της στήλης, πως ο συντελεστής αυ-
τού του θεατρου υποβελώντας και υπηρέτωντας
τη Σκηνή του φτωχού θεάτρου, αρνούμενος
την προκλήση της σκηνηκής φαινομενολο-
γίας και τις μανιέρες του ρυθιδωμένου πλέον
ισπανοαλίσμου, φθάνουν οια όνουν του πυρή-
να της σκηνηκής επεξεργασίας και συντηρούν
τη μνήμη. Οι άνθρωποι αυτού του θεάτρου τα-
ξιδεύοντας απ' τα μακρινά σύνορα της περι-
φερειακής εαρινής Αθήνας, έως αυτόν τον όρ-
μο του παλαιού μας άστεως, καταρθώνουν να
μας πείθουν πως εκείνου που ξέρουν καλά, ε-
κείνου που μπορούν προπαντός, είναι να κάνουν
θέατρο!

**Η κόλασή μας
είναι οι άλλοι**

Ένα παιχνίδι αντικατοπτρισμών, μια αναί-

ρεση της καθεστηκυίας βεβαιότητας, μια α-
ποκάλυψη της υπαρξιακής μας απόγνωσης. Ο
Ζαν Πωλ Σαρτρ, όπως με τις ΜΥΓΓΕΣ και τα
ΓΡΑΝΑΖΙΑ, θέλει κι εδώ στο ΚΕΚΛΕΙΣΜΕ-
ΝΩΝ ΤΩΝ ΘΥΡΩΝ, να διαρρήξει το επί-
στρωμα της κοινωνικής συνθήκης, να «βιά-
σει» την ηθική του νεοαστικού πλήθους, να
ωθήσει έως αποκαλύψεως την ατομική εξομο-
λόγηση

Λόγος δριμύς, που επιζητεί σαν τέχνασμα

μαρτυρίες όχι εξατομικευμένων περιπτώσεων,
αλλά εκπροσώπων κοινωνικών διαστρωμα-
των. Οι υποκριτές σωρεύουν στην ακινησία
τους, όλη την απόγνωση, την παραιτήση κι
άλλοτε την ελπίδα και ιδιαίτερα δείχνουν κα-
ταγγελλικά τα στεγανά της κόλασης που υψώ-
νουν οι άλλοι. Όσοι αποτρέπουν κι εμποδί-
ζουν την ατομική αυτοδιάθεση.

Ετέρη, σκληρή με αδυσώπητη μανία είναι
η Ζωζώ Ζάρπα. Εκκλησιαστική η οικειότητά της

Ζαν Πωλ Σαρτρ - Αντώνη Δωριάδη - Μ. Σισγκάλ
ΤΡΙΑ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΑ
Από το θέατρο «ΘΕΜΕΛΙΟ»

το αδιέξοδο, αλλά που διευρύνει τη ροή της
αυτοανάλυσης και της προσωπικής κατάθι-
σης. Που κρουνει το σήμα κινδύνου για την
γκετοποίηση και τον ταξικό ρατσισμό. Η φυ-
λακή - ξενοδοχείο είναι ο τόπος όπου οι τέσ-
σερις εκούσιοι έγκλειστοι του Σαρτρ, θα απο-
σπασθούν απ' τη σύμβαση της καθημερινό-
τητάς τους για ν' απελευθερωθούν μ' ένα εφί-
μερο ταξίδι προς τη δική τους -- την επιθυμη-
τη -- ελευθερία.

Μακριά απ' τους άλλους που τους υποχρε-
ώνουν σε μια συμπεριφορά υποτέλειας, σε μια
ηθική κοινή παραδοχή. Συναρπαστικός λό-
γος δραματοποιημένου δοκίμιου όπου οι λέ-
ξεις και οι φράσεις στοιχειοθετούν το κατά-
στιχο πονόγραμμα του ελλόγου σύμπαντος, που
μετά από χιλιάδες χρόνια παρουσιάζει πάνω
στη γη, αναζητάει τους 'ωτικούς άξονες της
οντολογικής του υπαρξίας!!

Η σκηνοθεσία του Νίου Βασταρδή διδάξε
μιαν ορθή και λιτή ανάγνωση του λόγου, δεί-
χνοντας στα θεατρικά πρόσωπα πως να προά-
γουν τους εσωτερικούς τους μονολόγους σε

μ' αυτο το ευστο θεατρικό κείμενο, που με
τη συνεισφορά ενό· ισότονου κι αρμονικού
κόντρα - πούντο, των Γιάννα Ραζίδου και Μά-
ριου Τζανακάκη, έχτισαν αυτό τον χθόνιο
χώρο της απελευθέρωσης του ενστικτού. Παί-
ζει ακόμη ο Γαβριήλ Φόφης.

**Το ωραιότερο
ρολόι...**

Θα 'λεγα ένα λυρικό intermedium που αψη-
γείται, με ενδιαφέροντα συχνά τρόπο, τη μνή-
μη. Τη μνήμη των χωρισμών. Των οριστικών
εγκόσμιων χωρισμών. Ο Αντώνης Δωριάδης
δεν είμαι βέβαιος αν σύνθεσε ένα δραματικό
σπάραγμα, ή αν κατόρθωσε έναν ευτελή σκη-
νικό μονόλογο. Πιστεύω όμως ότι έγραψε έ-
ναν αυτοδύναμο λυρικό λόγο που μπορεί να
παριστάνεται σαν ενδιέμεση συνάρτηση μιας
σπονδυλωτής θεατρικής παράστασης.

Κι εδώ η Ζάρπα, ακολουθώντας τις προτρο-

πές του ίδιου σκηνοθέτη, έδειξε μίαν αξιοθαύ-
μαστη γνώση της μιμητικής. Όχι της μιμητικής
που υποκαθιστά το λόγο (αφού υπάρχει πα-
ράλληλος ο λόγος του παίη - μιμη) αλλά των
αποχρώσεών του. Εκείνων που τον ενδυναμών-
ουν και τον αποκαθιστούν

**Ο εξανθρωπισμός
ενός τίγρη**

Αντικαταστήστε τον τρόπο του ανώνυμου
ανθρώπου των πόλεων. Αυτού του απελπισμέ-
νου που τριγυρνάει στα πάρκα παρατηρώντας
τα παιδιά και τους ερωτευμένους να λούζο-
νται, έστω και σ' αυτόν τον ιοντικό ήλιο. Η
διαλεκτική του Μ. Σισγκάλ όσο κι αν εξελλί-
σσεται, σε μια θεματική κοινού τόπου, έχει μια
γνήσια και προπαντός έντιμη πρόθεση. Να
δώσει με θεατρικά μέσα, δηλ. οικονομία του
λόγου, ανιτισσόμενους χαρακτήρες και αδιά-
κοπα σασπένς, ένα άκρως ενδιαφέρον σκη-
νικό παιχνίδι. Ο Σισγκάλ ξέρει για το κοινωνι-
κό παράγωγο του τίγρη. Κατανοεί τις ανάγκες
του, έχει επισημάνει τις συνθήκες της προέ-
λευσής του. Γι' αυτό το παιχνίδι του «Ο ΤΙ-
ΓΡΗΣ» είναι πιστοτικός και κάποιες στιγμές
συναρπαστικός.

Ο Τίγρης του Νίκου Βασταρδή, πέρασε απ'
την κλίμακα της απώθησης και της τρέλας,
της απουθρωποποίησης και της συμπάθειας.
Ένας φιλμαρισμένος επιάλλη, που λίγο πριν
ξημερώσει, με τη βοήθεια της αγάπης, διαλύε-
ται. Πειστικό και τρυφερό θύμα η Γιάννα Κο-
σμοπούλου, ολοκληρώνει τη σύνθεση και την
απόδραση. Τη δύναμη της πράξης και τον εξι-
λασμό του λόγου.

Τα κοστούμια και τα σκηνικά της Έντας
Δημοπούλου στερεώνουν τα τρία ύψη αυτής
της παράστασης, που με την πρόταση των λι-
τών της εκφραστικών μέσων, αναδεικνύουν
τις δυνατότητες και τη δύναμη της αυθεντικής
θεατρικής πράξης.